

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *A liszt és a tej.*

Forrás: *Világ*

Bp.

1915 III. 4.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

381.631

Hely

Idő

1915

Személy

He

381.63

1915

A liszt és a tej

Összehívják a főváros közgyűlését — Korlátozni kell a lisztfogyasztást — A kenyérlisztejegyeket a jövő héten beszüntetik — Felemelik a tej árát

A népélelmező bizottság ma délelőtt dr. Bárczy István polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen Folkusházy Lajos tanácsos mindenekelőtt bejelentette, hogy a zsir, szalonna országos ármaximálását a kormány elrendelte. Nagy hiányossága ennek a rendeletnek, hogy a sertéshusra nem terjed ki. A kicsinybeni árakat e hó 16-tól kezdve helyileg fogják megállapítani. A rendelet szerint a cikkek szállítása a magyar szent korona országa határain túl szállítási engedélyhez van kötve. Dr. Springer Ferenc, Glück Frigyes, Serbán János, min. tanácsos, Vázsonyi Vilmos, Bárczy István polgármester és Horváth A. János felszólalása után a bizottság a leiratot tudomásul vette.

Folkusházy Lajos tanácsos ezután a gabona- és a lisztkérdésről tájékoztatta a bizottságot. Már a múlt ülésen javaslatba hozta a kenyérliszt-rációnak a csökkentését, a bizottság azonban ezt az előterjesztést elvetette, mert a kormány képviselője megnyugtatta a bizottságot, hogy a kormány sürgős szükség esetén gondoskodni fog a fővárosnak gabonával való ellátásáról. A belügyminiszter ebben az ügyben ma leiratot intézett a fővároshoz, — amelyet különben szószerint felolvasott a tanácsos — amelyben rámutat, hogy a főváros az előirt fogyasztást fejenként és havonként öt kilogrammal tullepte. Felhívja a figyelmet arra, hogy a fővárosnak vissza kell térnie ahhoz, hogy a kenyérliszt fogyasztása kettős formában, nyersen és kenyér formában ne folyhasson. A miniszter a kenyéregyek kibocsátását tartja szükségesnek. Ebből a leirat-

ból — mondotta a tanácsnok — megállapítható, hogy az ügyosztálynak igaza volt, amikor takarékosagra intett, mert hiszen a miniszter most olyan rendszerre utalja a fővárost, amelylyel még a kukoricakenyér idején sem kellett élni. A kenyéregyget illetőleg konkrét előterjesztést nem tesz. Fel-tűnő azonban, hogy a kormány éppen a fővárossal szemben rendel el ilyen takarékoságot és a vidékkel szemben nem. Minthogy kétségtelen, hogy a kormányhatóságilag előirt takarékosággal számolni kell, újból javasolja, hogy a közönségtől a kenyérlisztejegyeket vonják el. A miniszter számadataival szemben hangsúlyozza, hogy a főváros kevesebb lisztet fogyasztott, mint amennyit fogyaszthatott volna.

Kiszely Gyula, a belügyminiszter képviselője, kijelentette, hogy a leirat csak bázis a főváros közönsége által fogyasztható lisztkvantum megállapítására, mert a főváros az egyetlen törvényhatóság az országban, amelynek évi lisztszükséglete nincs megállapítva.

Dr. Vázsonyi Vilmos nagy sufyt helyez arra, hogy a helyzet tisztázódjék, mert a kormánynak nem lehet feladata, hogy a fővárost pazarló gyanánt állítsa oda. A főváros a kormány tudtával osztotta ki a rációkat. A belügyminiszter képviselőjével szemben kijelenti, hogy egyedül a főváros volt az, amely a lisztkérdést előrelátással kezelte és egy vidéki város sem. A kenyéregy szisztemáját egyedül Budapestre behozni nem lehet. Inkább hajlandó a rációk leszállításába belemenni, mint a kenyéregy vexatórius és költséges rendszerét életbeléptetni.

Bárczy István polgármester megjegyzi, hogy a lisztfogyasztásnak kellő mederbe való szorítását az nehezítette, hogy az egész lisztkészlet fölötti rendelkezés nem volt a főváros kezében koncentrálván, amihez pedig annak idején konokul ragaszkodtak. Természetesen nagy része van a viszonyok ilyen alakulásában annak is, hogy a termékhez és a Haditermény szállítóképességéhez fűződő várakozások nem teljesültek. Felveti a kérdést,

mi történnék addig, amíg a kenyéregy kérdése tisztázódott. Beszüntessék-e a kenyérliszt kiszolgáltatását?

Székely Ferenc azt indítványozta, hogy egyelőre 50 deka főző és 50 deka kenyérlisztet utalványozzanak hetenként és fejenként.

Dr. Bódy Tivadar alpolgármester megállapította, hogy legfeljebb 10 kg. fogyasztás esett egy fejre. Ilyen körülmények között pazarlásról igazán nem lehet szó. A kenyéregyrendszert határozottan ellenzi. A kenyérlisztejegyeket kell beszüntetni és arra is törekedni kell, hogy a pékek részére kiadandó lisztmennyiségeket resztringálják.

Vázsonyi Vilmos elítéli, hogy a Haditermény ahelyett, hogy szerényen a vis majorra hivatkozott volna, vádlóként lépett fel a fővárossal szemben s még pedig olyan módon és olyan hangon, mintha joga volna számon kérni a főváros lisztjét. Azt ki-

vánja, hogy az egész kérdést a közgyűlés elé vigyék.

A bizottság elhatározta, hogy úgy ezt a kérdést, mint az élelmezési kérdés egész komplexumát a közgyűlés döntése alá viszi, azonban a kenyérlisztejegyeket már a jövő héten beszüntetik.

Végül még a tejkérdést illetőleg adott felvilágosítást Folkusházy Lajos tanácsos. Ebben a kérdésben is ma érkezett a fővároshoz a belügyminiszternek egy hosszabb leirata, amelyben a miniszter közli, hogy a főváros felterjesztésére hajlandó az osztrák kormányval egyetértőleg a vaj árának maximálása ügyében és a tejszínház korlátozása ügyében tárgyalásokat folytatni. Az így előállott több tejnek a főváros részére való biztosítása azonban csak helyi intézkedésekkel érhető el. A tejhiány oka a takarmány és a munkaerő hiányában keresendő és a tejfelhozatal nehézségein úgy lehetne segíteni, ha a főváros fontolóra venné, nem volna-e időszerű a tej árát a termelőkre való tekintettel felemelni. A külföldi tejszínbehozatait a miniszter megengedte. A tej árának országos maximálásától eredményt nem vár. Ehhez a felirathoz Folkusházy azt a megjegyzést fűzte, hogy az áremelés ügyében a tár-

gyalásokat meg fogják indítani, de a hatóság gondoskodni fog, hogy a termelők lássák ennek az áremelkedésnek hasznát. Bejelentette még hogy a legutolsó héten 160.000 literről 156.000 literre csökkent a felhozatal. Egyben tudatta a bizottsággal, hogy Ausztriában országosan eltöltötték a habtejszint, korlátozták a sajt készítést, eltöltötték a tej használatát a cukorka- és csokoládékészítésnél, felhívták az összes városok figyelmét a tejeskávé fogyasztásának korlátozására és más fontos intézkedéseket tettek, olyanokat, amelyek nálunk oázisszerűen csak a fővárosra vannak megállapítva és amelyekből természetesen így a bajok orvoslását várni nem lehet.

Vázsonyi Vilmos, Székely Ferenc és Ehrlich G. Gusztáv felszólalása után Serbán János min. tanácsos kijelentette, hogy a földművelésügyi miniszterium minden erejével előmozdította a tehenészet fejlesztését, azonban az akció megakadt, mert Svájc és Hollandia betiltották a kiviteket.

A bizottság hozzájárult ahhoz, hogy a tej árának felemelése ügyében a tárgyalások meginduljanak s magáévá tette Vázsonyinak a városok egyöntetű eljárására vonatkozó indítványát is. Ezzel az ülés véget ért.